

ραβάλλεται εὐτυχῶς πρὸς τὰς μεγάλας ἐκείνας μυριονέκρους, ἃς ἐθρήνησε κατὰ καιροὺς ἡ ἀνθρωπότης πανταχοῦ ἐνθα ὑπάρχουσιν ἡφαιστεία εἴτε ἐν ἐνεργείᾳ εἴτε ἐσβεσμένα. Λέγω δὲ ἐσβεσμένα διότι ἐν Ἰαπωνίᾳ ἡφαιστείων ἀπὸ δέκα αἰώνων ἐσβεσμένοι ἀίφνης ἀνένηψε τῷ 1888 καὶ κατέκαυσεν ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους ἀνθρώπους, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ ἀσφαλίσῃ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀνὰ τὴν Γῆν διεσπαρμένων ὑπερτετρακοσίων ἐσβεσμένων ἡφαιστείων. Ἄλλως περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ αἰτίας τῶν σεισμῶν ὑπάρχουσι πολλὰ ἀντιφάσκουσα καὶ ἀλλήλας ἀναιροῦσα θεωρίαι, ἀποδεικνύουσαι ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ φαινομένου τούτου γνώσεις τοῦ ἀνθρώπου εὐρίσκονται ἔτι εἰς τὸ ἄλφα καὶ ὅτι ἡ ἐπιστήμη βραίνει οὐχὶ ταχῆϊ τῷ βήματι, κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδημόνων, εἰς τὴν ἀνάλυσιν καὶ ὀρθὴν ἐξακριβώσιν τοῦ ἀπαισίου καὶ παναρχαίου τούτου φαινομένου

(Ζαγαζίκ)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΕΝΟΣ

ΜΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Η δεσποινίς Ἄννα Φραγκοπούλου εἶνε ἡ μόνη Ἑλληνίς, ἥτις πλὴν τοῦ ἐκτάκτου καλλιτεχνικοῦ ταλάντου καὶ τῶν ἄλλων σκηNIKῶν προσόντων, ηὔμοιρῆσε καὶ σπουδῶν συστηματικῶν ἐν τῇ δραματικῇ τέχνῃ, ἐκπαιδευθεῖσα ἐν Παρισίοις ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ λαμπρύνῃ αὐτὴ ἡμέραν τινὰ τὸ ἐπ' αἰσίοις ἰδρυθὲν Βασιλικὸν Θέατρον. Καὶ θὰ ἦτο ἤδη ἀναμφιβόλως ὁ φωτεινότερος αὐτοῦ ἀστὴρ, εἰὰν ἡ δεσποινίς Ἄννα Φραγκοπούλου, καίπερ γνησίᾳ Ἑλληνίς, ἐκ τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν τῆς Ζακύνθου, ἀποδημήσασα ἐξ ἀπαλῆς ἡλικίας, δὲν εἶχεν ὡς μητρικὴν γλῶσσαν τὴν γαλλικὴν μᾶλλον ἢ τὴν ἑλληνικὴν, εἰς ἣν ἐν τούτοις καταγίνεται νῦν νὰ τὴν ἐκμάθῃ τελείως ὅσον καὶ ἐκείνην.

Εἰργάσθη ὑπὸ τοὺς διακεκριμένους καθηγητὰς Οὐόρμς καὶ Γκιγεμῶ ἐν τῷ Conservatoire τῶν Παρισίων. Ὁ Ρακίνας, ὁ Κορνῆλιος καὶ ὁ Βολταῖρος, ἦσαν αἱ βᾶσεις τῶν πρώτων κλασικῶν τῆς σπουδῶν. Ἡ «Φαίδρα» τοῦ Ρακίνα καὶ ὁ «Ὀράτιος» τοῦ Κορ-

νηλίου ὑπῆρξαν αἱ δύο προσφιλεῖς τραγωδίαί, ἃς ἰδιαιτέρως ἠγάπησεν, ἐμελέτησε καὶ ἐνεστερνίσθη. Ἐπίσης ἠσχολήθη καὶ εἰς τὸ θέατρον τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ. Ὁ «Ἐρνάνης», ὁ «Ρούι-Βλάς», αἱ «Βυργράβοι» καὶ ὁ «Τεγαρὰν τῆς Παδούης» τὴν εἵλκυσαν πολὺ, διεκρίθη δὲ ὡς πρωταγωνίστρια μετὰ τοῦ Σεβέρο-Τορέλλι, ὡς καὶ εἰς τὸν «Στέφανον» τοῦ Φραγκίσκου Κοππέ. Ἄλλ' ἢ δραματικῆ τῆς δύνამις ἐξεδηλώθη ἔτι μᾶλλον εἰς τὰ ἐν τῷ συγχρόνῳ θεάτρῳ κυριαρχοῦντα ἔργα τοῦ Δουμᾶ υἱοῦ: τὴν «Διονυσίαν», τὴν «Φρανσιγιόν», τὸ «Νόθον τέκνον», καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὴν «Σύζυγον τοῦ Κλαυδίου», ἐν ἣ ἡ ἰδιοσυγκρασία τῆς εὔρεν, ἐν τῷ ρόλῳ τῆς Καισαρίνης, ἕνα τόνον λίαν ἐνδιαφέροντα καὶ κατακτητικόν. Ἰδιαζόντως ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς ἢ «Τυχοδιώχτις» τοῦ Αἰμυλίου Ὠζιέ, ἣν ἀπέδωκε μετὰ θαυμαστῆς ἐπιτυχίας. Οὐχ ἦττον πληρέστατα ἀνταπεκρίθη καὶ πρὸς τὰς νεωτέρας αἰσθητικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ θεατρικοῦ κόσμου ἀναδειχθεῖσα ἀληθινῆ καλλιτέχνις εἰς τὴν «Συγγνώμην» τοῦ Ἰουλίου Λεμαίτρ, εἰς τὴν «Διανομὴν» τοῦ Ἀλλὰ-Γκινὼν καὶ εἰς τὰς «Τανάλιας» τοῦ Ἑρρίκου Λαβεδάν. Κέκτηται τὸ ἰδιάζον ἐκεῖνο σκηρικὸν κάλλος καὶ τὴν ἠθοποιητικὴν ἔκφρασιν τῆς μορφῆς, πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα μόνον εἰς προνομιοῦχος καλλιτέχνιας τῆς σκηνῆς ἀπαντῶνται. Ἡ ἀπαγγελία τῆς εἶνε ἀβρά, γλυκεῖα, ἔντονος, ποικίλλουσα εἰς χρωματισμοὺς καὶ τόνους, ἀνελλισσομένη φυσικώτατα. Ὑποκρίνεται καὶ ὅταν σιωπᾷ: αἱ μεταπτώσεις τῆς μορφῆς τῆς τόσον ἐκφραστικῆς, αἱ θέσεις, ἃς λαμβάνει κάτοχος ἀληθῶς ὅλων τῶν μυστηρίων τῆς σκηνῆς, πᾶσα κίνησις καὶ πᾶσα ριπή τῶν ὠραίων τῆς ὀφθαλμῶν, εἰς οὓς συγκεντροῦται τόση ζωὴ καὶ τόσον φῶς, ἀποδίδουσι τὸν μύχιον κῶσμον τῶν συναισθημάτων, τὰ ὁποῖα διερμηνεύει, μὲ τόσην δύναμιν, ὥστε νὰ μεταδίδῃ τὸ ἦδὺ ἐκεῖνο ρίγος τῆς καλλιτεχνικῆς συγχινήσεως, τὸ ὁποῖον δὲν κατορθοῦται συνήθως.

Ἡ ἐπίλεκτος κοινωμία τῶν Ἀθηνῶν ἠτύχησε νὰ γνωρίσῃ τὴν μοναδικὴν καλλιτέχνιδά εἰς τὰς ἐν τῷ Παρνασσῷ μικρὰς παραστάσεις τῆς τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1902, καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐμφανίσεις τῆς εἰς εὐεργετικὰς ἐσπερίδας, εἰς ἃς ἐκθύμως συνεισφέρει τὴν σύμπραξιν τῆς.

Θὰ ἦτο πολὺτιμος θησαυρὸς διὰ τὸ Β. Θέατρον ἡ δεσποινὴς Φραγκοπούλου, ἐὰν κατορθοῦτο ἢ πρόσληψις τις ἐν αὐτῷ διὰ παντὸς τρόπου. Καλλιτέχνιδας, ὡς αὐτὴν, δὲν ἔχει ἀτυχῶς νὰ ἐπιδείξῃ ἢ σύγχρονος ἐλληνικῆ σκηνῆς.

Η ΔΙΣ ANNA ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ πρώτη ἑλληνὶς καλλιτέχνης τοῦ νεωτέρου δράματος